

González Ferrín, E. (2007): *Historia general de Al Ándalus*

González Ferrín, E. (2007): *Všeobecné dějiny Al-Andalus*0

González Ferrín, E. (2007): *Všeobecné dějiny Al Ándalus*0

González Ferrín, E. (2007) – *Obecné dějiny Al Ándalus*0

0

González Ferrín, E. (2007): *Všeobecná historie Al Andalus*0

González Ferrín, E. (2007): *Všeobecné dějiny Al-Andalus*0

Pozn.: Vlastní jména v češtině (i cizí) nejsou nesklonná: např. *bitva u El Alamejnu, v Náblusu* apod.

Plantamos que no es comprensible el nacimiento de lo andalusí sin partir de que Hiospania y el norte de África participaban –antes de la supuesta invasión del 711– de un mismo proyecto cultural. El mito de la homogeneidad de ambos lados del Estrecho en el tiempo árabe se cae por su propio peso –fueron rivales políticos y ocasionalmente militares–, no así en el tiempo pre-islámico o post-romano.

Navrhujeme, že zrod **andaluské kultury** je nepochopitelný, **pokud nevycházíme ze skutečnosti**, že se Hispánie a severní Afrika **účastnily**, před **předpokládanou** invazí v roce 711, **stejného kulturního projektu**. Mýtus o homogenitě na obou březích průlivu v arabských dobách **je nepochybný (naopak!, už sám o sobě neobstojí)**: byli to političtí rivalové a příležitostně válečníci, **ne však v předislámském a postrománském období**.

Načrtněme, že zrod **toho, co je andalúzké**, není **možný** bez toho, aniž bychom vycházeli z toho, že Hiospania a sever Afriky byli– před **takzvanou** invazí v roce 711 – součástí stejné **kultury**. Mýtus o homogenitě na obou stranách průlivu v arabské době **mluví sám za sebe (ne!)** – byli to političtí a občas i váleční rivalové. **Tak tomu nebylo v době předislámské a pořímské**.

Vznášíme návrh, abychom při otázce vzniku **Andaluska** vycházeli ze skutečnosti, že Hispánie a severní Afrika **v tom (?)** před **předpokládanou** invazí roku 711 **ve stejném kulturním projektu měly svou úlohu (slovosled!)**. Mýtus o jednotnosti obou stran úžiny v arabských dobách **se rozpadá pod vlastní tíhou**. Tyto strany byly politickými a příležitostně vojenskými soupeři, **avšak ne v předislámských ani postrománských dobách**.

Navrhujeme, že není možné porozumět zrodu **0 Andalusie**, aniž bychom nevycházeli z toho, že Hispánie a severní Afrika **se podíleli** –ještě před **domnělou (spíše předpokládanou)** invazí roku 711– **na stejném kulturním projektu**. Mýtus o homogenitě obou stran průlivu v arabském období **se bortí pod vlastní tíhou** –byly politickými a příležitostně i vojenskými rivaly–**0** ale ne **tak jako** v období předislámském nebo pořímském.

Je pochopitelné, že zrod Andalusie by nebyl možný **bez obou hlavních účastníků, Španělska a Severní Afriky** v období před invazí roku 711. **Jeden společný kulturní projekt (zkratkovitě)**. **Je třeba zbořit mýty** o nepodobnosti obou zemí na opačných stranách průlivu, **přece jen** to byli rivalové **hlavně** v politice a místy i ve vojenství, **to ale neplatilo v období předarabském nebo pořímském**.

Domníváme se, že pochopit **0 andaluskou podstatu** není zcela možné bez znalosti faktu, že před **domnělou** (**viz výše**) invazí v roce 711 se Hispánie a severní Afrika **podílely na stejném kulturním projektu**. Mýtus o homogenitě obou stran **Gibraltarského průlivu** v arabském období **padá jako domeček z karet**. **0** V té době byli politickými a příležitostně i vojenskými rivaly. **V předislámské a po románské době tomu tak ale nebylo.**

se cae por su propio peso = už sám o sobě neobstojí

-Esa teoría/excusa cae por su propio peso — That theory doesn't hold water / That excuse won't wash

-No te preocupes, las acusaciones caerán por su propio peso — I wouldn't worry. The accusations won't stand up to scrutiny

Planteamos que... = Domníváme se, že... / Máme za to, že...

Cada vez que se dice béreber en los primeros siglos de expansión musulmana, significa simple y llanamente cuanto entonces implicaba la palabra: bárbaro. Para limpiar la narración histórica de esta intoxicación tan común –la berberización de la invasión–, deberíamos emplear la palabra bárbaro o nativo en lugar de béreber.

Pokaždé, kdy se během prvních stoletích islámské expanze řekne slovo **berber**, jednoduše se tím myslí **000** barbar. **Abychom přešli tomuto častému klamnému označení, 0 (tj.) berberizace invaze, měli bychom místo slova berber použít spíše slovo barbar či domorodec.**

Pokaždé, když se řekl Berber v prvních stoletích muslimské expanze, **znamenalo to jednoduše a prostě to, co to tehdy znamenalo: barbar. Abychom historické vyprávění očistili od této časté manipulace – která spočívá v berberizaci invaze – měli bychom 00 používat slovo barbar nebo člověk narozený na berberském území.**

Kdykoliv mluvíme o prvních stoletích muslimského rozmachu a řekneme Berber, **znamená to prostě a jednoduše to stejné, co toto slovo označovalo i kdysi: barbar. Abychom očistili historický příběh tohoto přirozeného míšení (nepochopení textu nebo nevhodná formulace!), 0 berberizaci invaze, měli bychom místo slova berber používat slovo barbar nebo domorodec.**

V prvních stoletích muslimské expanze **pokaždé (slovosled)**, když se řekne slovo Berber, znamená jednoduše a prostě to, **co 0 implikuje: barbar. Abychom očistili historické vyprávění od této běžné intoxikace –berberizace invaze–, musíme užívat slovo barbar nebo původem z berberské oblasti.**

Když se **zmíní berberský** v prvním období rozšiřování islámu, myslí se tím jednoduše **000 barbarský. Abychom očistili historickou literaturu od tak běžného omylu, berberizace od invaze (nepochopení smyslu!), je nutné používat slovo barbarský nebo domorodý místo berberský.**

Pokaždé, když se řekne **berber** v prvních stoletích muslimské expanze, jedná se **výhradně** a jasně o barbara. **Abychom očistili historii od berberizování invaze, tohoto klamavého a tak rozšířeného faktu, měli bychom místo berber používat výraz barbar či původní obyvatel.**

la narración histórica = výklad dějin/historie, historický narativ

očistili od této tak časté/rozšířené intoxikace/desinterpretace, tedy berberizace invaze...

La cuestión es proclamar la *duda metódica* y romper los pares constituidos por lo beréber-tuareg y lo beréber-imazighen. Cuanto vale para la realidad actual, no tiene por qué valer –de hecho, se opone diametralmente– para realidades de la misma geografía, contemplada unos cuantos siglos antes.

Otázkou je prokázat tuto metodickou pochybu a porušit dvojice slov Berber-Tuareg a Berber-Imazighen. Co se týče současné situace, nemusí to tak platit (ne, neplatilo to naopak tehdy). Ve skutečnosti je současná situace diametrálně odlišná od situace stejné geografie zkoumané před několika stoletími.

Jde o prozrazení metodologické pochybnosti, čímž zničíme dvojice berber-tuareg a berber-imazighen. Co platí pro dnešní dobu, nemusí být platné – vlastně zcela odporuje – pro skutečnosti (reálie) se stejnou geografii, pozorovaných (chybný pád) několik století předtím.

Důležité je projevit metodickou pochybnost a rozbít domnělou souvislost mezi Berber-Tuareg a Berber-Imazighen. Pro dnešní dobu to nemá příliš velkou hodnotu (nepochopení textu). Ve skutečnosti jde o přesný opak. Jedná se o události, které se odehrály před několika stoletími ve stejné oblasti (nepochopení!).

Otázkou je, zda oznámit pochybení v metodice (!!!) a rozbít utvořené dvojice berber-tuareg a berber-imazighen. Všechno, co je platné pro současnou realitu, nemá být proč platné, –ve skutečnosti si to diametrálně odporuje– na základě samotných geografických skutečností zkoumaných (nesrozumitelné) o několik století dříve.

Otázkou je zveřejnění opakujících se chyb a zbořit zdi kolem pojmů berbersko-tuarezský a nebo berbersko-imazighen (toto spojení nevypadá díky zvolenému adjektivu dobře). O Realita je úplně jiná, není totiž proč by měla platit. Vlastně se diametrálně liší, pro reality jedné zeměpisné oblasti, zkoumané o několik století dříve (toto nedává smysl!).

Je třeba stanovit metodickou otázku a rozbít utvořené dvojice mezi berbery a Tuaregy či berbery a Imazigheny. Co platí v současné realitě, nemusí platit v realitě na stejném místě o několik století dříve (ve skutečnosti je rozdíl diametrální).

Jde o to, abychom vyjádřili/vznesli metodickou pochybnost a vyvrátili/rozbili zažitá/ustálené dvojice

Deberíamos –por proseguir con los deberes– respetar aquellas **apreciaciones** sobre lo beréber **con que reconocían su perplejidad** los primeros etnógrafos –sociólogos, antropólogos culturales– al estudiar el universo poblacional norteafricano: que, en el norte de África, *se llama beréber a todo aquel que no es negro.*

Měli bychom tedy respektovat **označení** berber, s kterým přišli první etnografové, sociologové a kulturní antropologové, když zkoumali **vývoj** severoafrické populace. V severní Africe se **totiž** označení berber používá **pro každého, kdo není černochem.**

Měli **bychom – a bychom** pokračovali v našem úkolu – respektovat ty **odhady** ohledně berberů, které rozpačitě přiznávají první etnografové-sociologové, kulturní antropologové. **Ti (nepochopení, ne ti antropologové!)** při studiích severoafrické populace **nazývají** berbery všechny tmavé pleti (naopak!).

Měli bychom pokračovat ve své povinnosti respektovat **název** (toto nedává smysl) Berber, tedy jak tuto kulturu nazývali (kde je přeloženo *con perplejidad?*) první etnografové, sociologové a kulturní antropologové při studiu severoafrického populačního **vývoje**. V severní Africe se **tedy** Berber označuje každý, kdo není **tmavé pleti** (v originálu je odůvodněně **černý** – pro rozlišení Arabů a černochoů, „politicky korektní“ překlad tento význam zcela stírá).

Měly bychom –**trvat na povinnosti**– (nepochopení textu!) respektovat ono rozlišení Berberů, **jestliže svou bezradnost uznali** první etnografové –sociologové, kulturní antropologové–, kteří studovali svět severoafrických obyvatel, **příčemž** na severu Afriky **se berber0 nazývá každý, kdo není černý.**

Měli bychom, respektovat **tato** rozlišení co se týče pojmu berberský, jelikož jeho **komplexnost** (toto už je **výklad, ne překlad!**) uznávali první mezi etnografy, sociology a kulturními antropology. **Tedy jak důležité je studovat (ne, kteří studovali)** populační **oblast** severní Afriky, že v severní Africe **se váže k pojmu** berberský každý, kdo není černé barvy pleti.

Měli bychom respektovat (a pokračovat v tomto úkolu) **poznatky** o berberech a **nejasnostech** v jejich **označování** (to v originálu není) získané prvními etnografy-sociology a kulturními antropology při zkoumání **reality obyvatelstva** severní Afriky, kde je berberem nazýván každý, kdo není **tmavé pleti** (ne, v originálu je **černý**).

A bychom pokročili s naším úkolem, měli bychom respektovat / se držet postřehů prvních etnografů (sociologů a kulturních antropologů), kteří při svém studiu severoafrické populace s **rozpaky / bezradně přiznávali**, že na severu Afriky **se berberem nazývá každý, kdo není černý.**

De tal suerte, deberíamos decir algo así como *Taric entró en la península con tropas constituidas, en su mayor parte, por naturales del norte de África*. Es ésta la interpretación de berber en ese contexto. Porque el exotismo en las crónicas es engañoso: si Taric – palabra cercana a Alaric o Roderic, nombres góticos de reyes visigodos, latinizados como Alarico o Roderico, pero no decimos Tarico para, así berberizarlo. Si el tal Taric era berber según las crónicas, es que era bizantino-visigodo-ex vándalo. Amalgama norteafricana de la época.

Proto bychom měli říct něco ve smyslu: *Taric vstoupil na poloostrov s vojskem, které bylo z většiny tvořeno domorodci ze severní Afriky*, což je v tomto kontextu správná interpretace slova berber. Jenže exotismus je v kronikách (slovosled) zavádějící. Slovo Taric je blízké gotickým (gótským!!!) jménům vizigótských králů Alaric nebo Roderic, které jsou zlatinizovaná na Alarico a Roderico, nicméně nepoužijeme označení Tarico, pokud ho nechceme berberizovat (nepochopení smyslu). Pokud by byl tento Taric podle kronik berber, je to proto, že to byl bývalý byzantský vizigótský Vandal, což byl (tedy) severoafrický míšenec té doby.

V takovém případě bychom měli říkat něco jako *Taric přišel na poloostrov se svým vojskem složeným, z velké části, 0 obyvateli (tvořeným nebo složeným z koho) ze severu Afriky*. Taková je interpretace berbera v tomto kontextu. Protože exotismus v kronikách je zrádný: slovo Taric je podobné Alaricovi a Rodericovi, gotickým (gótským!!!) jménům visigótských králů, které byly převezeny do latiny jako Alarico a Roderico. Tarico ale neříkáme, to bychom ho zbarbarizovali (nepochopení smyslu). Pokud byl Taric podle kronik berber, tak byl Byzantinec-Vizigót-ex Vandal (v češtině by *ex Vandal* nikdo nepoužil). Severoafrická směsice **tehdejší** doby.

Proto bychom měli říct něco jako Taric vstoupil na poloostrov s vojenskými jednotkami, jejichž velkou část tvořili domorodci ze severní Afriky. Takový je výklad slova Berber v tomto kontextu. Exotismus je totiž v kronikách (slovosled) poněkud zavádějící. Je totiž možno říct Taric, slovo blízké slovu Alaric nebo Roderic, což jsou gotická (gótská!!!) jména vizigótských králů, stejně jako zlatinizovaná jména Alarico nebo Roderico, ale neřekneme Tarico, jelikož to nechceme takto berberizovat (nepochopení smyslu). Pokud by tento Taric byl podle kronik Berber, je to proto, že to byl bývalý byzantský vizigótský Vandal. Severoafrický míšenec té doby.

Tedy, musíme říct něco takového jako *Taric vstoupil na poloostrov s vojskem tvořeným z větší míry obyvateli původem ze severní Afriky*. Takto **interpretujeme (ne autor, ale v tomto kontextu)** slovo berber v tomto kontextu. Exotičnost v kronikách je zavádějící, protože slovo Taric je blízké sloům Alaric nebo Roderic, což jsou gótská jména vizigótských králů, **latinizovaná na** Alarico nebo Roderico. Avšak neřekneme Tarico, abychom ho tím berberizovali. Pokud byl tento Taric podle kronik Berber, **to znamená (slovosled)**, že to byl byzantský-visigótský-ex **Vandal**. Severo-afriická směsice té doby.

Měli bychom tedy uvést něco jako: *Tarik vtrhl na poloostrov s armádou z velké části složenou 0 vojáky původem z Afriky*. **Z tohoto kontextu dochází k interpretaci berberský (nesrozumitelné)**. Cizokrajnost může být v kronikách (slovosled) klamná. Pokud je jméno **Tarik**, příbuzné jménům Alarik a Roderik, 00 gotická (gótská!!!) jména vizigótských králů, a později prošla procesem latinizace, tedy přeměnou na Alarico a Roderico, **proč je Tarik i nadále**

považované za berberské (takto ne). Pokud byl Tarik podle kronik berber, tak byl byzantsko-visigótský **ex-vandal**. Severoafričan **smíšeného původu**.

Takovým způsobem bychom měli říkat něco jako „**Tárik** vstoupil na poloostrov se svými vojsky tvořenými, z velké části, původními obyvateli severní Afriky.“ Toto je interpretace výrazu **berber** v tomto kontextu. Cizokrajnost 0 kronik0 (dvojznačné, nejde o cizokrajné kroniky) je totiž **zavádějící**. **Taric** je slovo blízké gotickým jménům Vizigótských králů **Alaric** a **Roderic**, které byly **přejaty do latiny jako (to by bylo Alaricus a Rodericus)** **Alarico** či **Roderico**. Jméno **Tarico** ale **neexistuje, a to z důvodu, aby bylo zobrazováno jako barbarské**. **Kroniky uvádí, že tento Tárik byl berber, avšak ve skutečnosti pocházel (posunutí významu) z Byzance a z kmene Vizigótů a Vandalů**. Směs severní Afriky tehdejší doby.

...neříkáme však Tarico právě proto, aby toto jméno znělo/vypadalo berbersky.

Desde luego, hablaba latín tardío preñado de púnico y griego –lo mismo que se hablaba en el sur de Hispania–, no árabe, el idioma que aún no había tenido tiempo de salir de la península Arábiga.

Samozřejmě mluvil pozdní latinou **obohacenou o prvky punštiny a řečtiny**, **tak jak (stejně jako)** se mluvilo na jihu Hispánie, a nikoliv arabštinou, **0** jazykem, který ještě Arabský poloostrov neopustil.

Samozřejmě mluvil pozdní latinou **plnou punštiny a řečtiny** – stejným jazykem se mluvilo na jihu Hispánie – ale ne arabsky. **(napojení)** Arabština ještě neopustila Arabský poloostrov.

Samozřejmě mluvil pozdní latinou, **kteřá byla ovlivněna punštinou a řečtinou** stejně, jako **jazyk** jižního **Španělska**, avšak ne arabsky, což byl jazyk, **kteřý ještě nestihl opustit** Arabský poloostrov.

Bezpochyby **uměl** pozdní latinu **překypující punštinou a řečtinu** – stejně tak se mluvilo na jihu Hispánie–, ne arabštinu, jazyk, který v tomto období ještě ani neopustil Arabský poloostrov.

V každém případě mluvil pozdní latinou, **což byl základ pro jazyk punský nebo řecký (to jistě ne!)**, tedy ten, kterým se mluvilo **0** na jihu **Španělska**, **před příchodem islámu (to v textu vůbec není!)**. **Tento jazyk (jaký? arabština ještě nebyla zmíněna)** předtím nikdy neměl možnost **nepřekročit hranice arabského poloostrova**.

Bezpochyby mluvil lidovou latinou **plnou punského a řeckého jazyka**, **stejně jako se mluvilo na jihu Hispánie**, a nikoli arabsky, **0** jazykem, který v té době ještě neopustil Arabský poloostrov.

Porque los invasores son bereberes/bárbaros en la terminología de Roma; para la Roma que les da nombre, la aún existente en esos tiempos, e incluso a la espera de sus mayores logros: Bizancio. Los *barbari* –plural de *barbarus*– que en el griego de los bizantinos pasa a ser *barbaroi*.

Jelikož jsou útočníci v římské terminologii označeni jako berbeři či barbaři, **Řím**, který je takto označuje, 000 dokonce (tam není příčinný vztah!) docílí (a la espera) svého největšího úspěchu: Byzance. *Barbari*, množné číslo od *barbarus*⁰ se v byzantské řečtině stává *barbaroi*.

Protože v římské terminologii útočníci byli berbeři/barbaři. **Řím, který v té době ještě existoval, (zbytečné přemístění vět) a dokonce čekal na svou největší slávu, Byzanc**, jim dal jméno. *Barbari* – v množném čísle *barbarus* (ne!) – což se v řečtině byzantské říše mění na *barbaroi*.

Nájezdníci jsou v římské terminologii Berbeři/Barbaři. Toto označení jim dal Řím, takový, jaký ho známe v dnešní době (to ne). Řím dal název také svému největšímu dosaženému úspěchu: (nepochopení souvislosti) Byzanci. *Los barbari*, množné číslo od *barbarus*, které se v byzantské řečtině stává *barbaroi*.

V římské terminologii **útočníci jsou (slovosled) berbeři/barbaři. Pojmenoval je tak Řím, který v tomto období stále ještě existuje, a dokonce má své největší úspěchy ještě před sebou: Byzantion**. Slovo *barbari* – množné číslo *z barbarus* – se v byzantské řečtině změnilo v *barbaroi*.

Jelikož jsou **to** v římské terminologii berbeři/barbaři, **kdo vedli útoky a bylo to právě v Římě, kdo jim přidelil toto jméno, které už znali z dob dřívějších, hlavně z jejich někdejších úspěchů. (zcela nesrozumitelné) Můžeme zmínit například (to v textu vůbec není) Byzantium**. *Barbari*, množné číslo ⁰ *barbarus*, ⁰ v byzantské řečtině ⁰ *barbaroi*.

Nájezdníci **z Byzantské říše (to v originálu není řečeno!)**, která v té době ještě existovala a čekala na své největší úspěchy, byli berbeři, nebo také, podle **Římské terminologie**, barbaři. *Barbari*, množné číslo výrazu *barbarus*, se v byzantské řečtině mění na *barbaroi*.

Los invasores = nájezdníci

¿Por qué es esencial el matiz de homogeneizar ambos lados del Estrecho el día antes de 711? Porque, los mande quien los mande, las tropas que entran en Hispania no son diferenciables de las que ya habitan el territorio hispano. Porque, si son nativos del norte de África, son parte de cualquiera de los pueblos que ya pasaron por aquí. Desde luego, cristianos; en cualquiera de sus vetas cromáticas de la época: herejes arrianos o donatistas, seguramente.

Proč je rozdíl homogeneity na obou březích průlivu tak zásadní před rokem 711? Protože nezáleží na tom, kdo vojskům velí. Ta vojska, která vstoupí do Hispánie nelze odlišit od těch, která již hispánské území obývají. Protože pokud jsou to domorodci ze severní Afriky, jsou součástí kteréhokoliv z národů, kteří tudy již prošli. Samozřejmě, 00 křesťané v kterékoli z jejich chromatických žil této doby jsou (z toho není jasné, že ti vojáci byli křesťané) jistě ariánští nebo donatističtí kacíři.

Proč je zásadní odchylka sjednocení obou stran průlivu den před rokem 711? Protože, at' už jim velel kdokoli, jednotky, které přišly do Hispánie nejsou rozlišitelné od těch, které už žily na hispánském území. Protože, pokud jsou obyvateli severu Afriky, jsou součástí jakéhokoliv národa, který už tamtudy prošel. Samozřejmě i křesťanů (ne: samozřejmě, že jsou to křesťané); v jakémkoliv jejich chromatické žile tehdejší doby. Určitě se jednalo o ariánské nebo donatistické kacíře.

Proč byl náznak jednoty 0 stran úžiny den před rokem 711 tak zásadní? Protože at' 0 vojskům velí kdokoli, ta, která vstoupí na území Hispánie, se nedají nijak odlišit od těch, která již hispánské území obývala. Jedná se totiž (v originálu je podmínkové si son..., toto je zkreslení významu) o domorodce ze severní Afriky, a ti jsou součástí kteréhokoliv z národů, kteří tudy prošli. Přirozeně, jsou to křesťané, v kterékoli z chromatických vet (!!! el veto x la veta) té doby, at' už jsou 0 kacíři ariánští nebo donatističtí.

Proč je tak zásadní homogenizovat obě strany průlivu den před 711? Protože vojsko, at' ho poslal (sloveso mandar znamená i poslat, ale předtím je řeč o vojevůdci, takže velet v tomto kontextu dává větší smysl) kdokoli, které vpadne do Hispánie není rozeznatelné od těch, kteří (kdo? Předtím je řeč o vojsku) již obývají území Hispánie. Protože pokud jsou původem ze severní Afriky, jsou součástí jakéhokoliv lidu, který už tudy prošel. Samozřejmě 00 křesťané, kterým v této době kolovala v žilách různorodá krev (nepochopení významu), jsou ariánští nebo donatističtí kacíři.

Proč je tak podstatné sjednotit obě strany průlivu před rokem 711? Protože, at' se říká, co se říká (to v originálu vůbec není!), vojsko, které v kročilo na území Španělska už nelze rozlišovat od nynějších obyvatel Španělska (hrubá překladatelská chyba!). Protože jestli jsou původem ze severní Afriky, jsou z jakéhokoliv vesnice (!!!), kterou vojsko procházelo. Nicméně křesťané je považovali (opět nepochopení textu), a to v jakémkoliv období, za ariánské kacíře nebo Donatisty.

Proč je homogenizace obou stran Gibraltarského průlivu den před rokem 711 tak zásadní? Protože at' už vojska, které vstoupily do Hispánie, poslal kdokoli, nejsou k rozeznání od těch, které se již na 0 území nachází. Pokud jsou 0 původní obyvatelé ze severu Afriky, jsou součástí jakéhokoliv kmene, který tudy v té době již prošel. Jsou samozřejmě křesťany, jakýmikoli z různorodé škály této doby, pravděpodobně pohané (ne, kacíři, heretici) praktikující Ariánství nebo Donatisté.

Proč je zohlednění/rys/aspekt homogenity obou stran (Gibraltarského) průlivu těsně před invazí roku 711 / před rokem 711 tak zásadní?